

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2019-01-28

Diarienummer 0001/19

Handläggare

Katrin Gundersen

Telefon: 031-368 55 12

E-post: katrin.gundersen@gotalejon.goteborg.se

Punkt 9 Lekmannarevisorernas granskningsredogörelse 2018

Förslag till beslut i styrelsen för Försäkrings AB Göta Lejon

- anta Lekmannarevisorernas granskningsredogörelse 2018.

Sammanfattning

Lekmannarevisorernas uppdrag är att granska att bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Lekmannarevisorerna granskning visar inte på några avvikelser.

Ekonomiska konsekvenser

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Barnperspektivet

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Mångfaldsperspektivet

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Jämställdhetsperspektivet

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Miljöperspektivet

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Omvärldsperspektivet

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Bilagor

1. Följebrev Lekmannarevisorernas granskningsredogörelse 2018.
2. Lekmannarevisorernas granskningsredogörelse 2018

Ärendet

Årets granskning av bolaget omfattar:

- grundläggande granskning
- samverkan i riskhanteringsfrågor
- representation och resor
- uppföljning av föregående års rekommendationer

Beskrivning av ärendet

Den grundläggande granskningen syftar till att översiktligt bedöma bolagets ledning och styrning samt interna kontroll. Denna granskning visade inte på några avvikelser.

Vid granskning av samverkan i riskhanteringsfrågor, noterade lekmannarevisorerna att vad gäller fullmäktiges försäkringspolicy att skrivningen refererar till det förra ägardirektivet för bolaget, i vilket det framgick att bolaget har en samordnad roll inom kommunens nätverk för säkerhetsarbetet. Den skrivningen finns inte längre i bolagets nuvarande ägardirektiv.

Lekmannarevisorernas bedömning är att bolaget i allt väsentligt uppvisar följsamhet gentemot stadens ramavtal, mervärdesskattelagen krav på fakturainnehåll samt fullmäktiges policyer och riktlinjer för dels representation, dels resor i tjänsten.

Uppföljningen från föregående år rekommendation (upphandling och inköp) bedöms som omhändertagen.

Bolagets bedömning

Det är bolagets bedömning att innehållet i rapporten överensstämmer med det som framkommit under intervjuerna med representanter från bolaget och att granskningen inte kommer att innebära några ytterligare åtgärder från bolagets sida.

Katrin Gundersen

Annika Forsgren

Bolagsjurist

VD

Göteborgs
Stad

Försäkrings AB Göta Lejon

Granskning av verksamhetsåret 2018

Lekmannarevisorerna, Carina Henriksson Johansson och Annika Hofmann, har avslutat granskningen av bolaget avseende verksamhetsåret 2018.

Lekmannarevisorernas iakttagelser och bedömningar framgår av granskningsredogörelsen som bifogas.

Lekmannarevisorernas uttalande till årsstämman lämnas i en granskningsrapport. Granskningsrapporten skickas till bolaget *efter* det att styrelsen beslutat att fastställa årsredovisningen. Uttalandet i granskningsrapporten grundar sig på granskningsredogörelsen.

Göteborg den 23 januari 2019

För lekmannarevisorerna
enligt uppdrag

Anna Bengtsson,
registrator

Försäkrings AB Göta Lejon - granskning av verksamhetsåret 2018

Januari 2019

Försäkrings AB Göta Lejon – Granskning av verksamhetsåret 2018

Diarienummer: 0178/18

Lekmannarevisorer: Carina Henriksson Johansson och Annika Hofmann.

Yrkesrevisor: Susanne Grandin

www.goteborg.se/stadsrevisionen

Innehållsförteckning

Sammanfattning	4
Granskning av verksamheten	5
<i>Grundläggande granskning</i>	<i>5</i>
<i>Samverkan i riskhantering</i>	<i>6</i>
<i>Representation och resor</i>	<i>11</i>
<i>Uppföljning av upphandling och inköp</i>	<i>16</i>
Lekmannarevisorernas uppdrag och rapportering	18
Språkbruk och revisionstermer	19

Sammanfattning

Styrelse och verkställande direktör ansvarar för att bolagets verksamhet bedrivs i enlighet med lagar och föreskrifter, bolagsordning samt ägardirektiv.

Lekmannarevisorernas uppdrag är att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Årets granskning av bolaget omfattar:

- grundläggande granskning
- samverkan i riskhantering
- representation och resor
- uppföljning av föregående års rekommendationer.

Granskning av verksamheten

Styrelse och verkställande direktör ansvarar för att bolagets verksamhet bedrivs i enlighet med lagar och föreskrifter, bolagsordning samt ägardirektiv.

Lekmannarevisorernas uppdrag är att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen av verksamheten omfattar en grundläggande del, som är en översiktlig granskning av bolagets ledning och styrning samt interna kontroll, specifika granskningar samt uppföljning av tidigare års granskning.¹

Grundläggande granskning

Den grundläggande granskningen syftar till att översiktligt bedöma bolagets ledning och styrning samt interna kontroll. Det innebär att revisorerna löpande följer styrelsens protokoll och handlingar och informerar sig om verksamheten. Granskningen omfattar följande delar:

- följsamhet mot kommunfullmäktiges ägardirektiv
- följsamhet mot kommunfullmäktiges riktlinjer och direktiv för Göteborgs Stads bolag
- följsamhet mot kommunfullmäktiges budget
- följsamhet mot kommunfullmäktiges riktlinjer för styrning, uppföljning och kontroll
- följsamhet mot kommunfullmäktiges regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning
- styrning och uppföljning av verksamhet och ekonomi
- beslutsunderlag
- hantering av särskilda uppdrag från kommunstyrelsen/kommunfullmäktige.

Iakttagelser

Den grundläggande granskningen visar inte på några avvikelser.

¹ Se lekmannarevisorernas granskningsplan för bolaget (april 2018).

Bedömning

Lekmannarevisorernas översiktliga bedömning är att bolaget har en tillfredsställande ledning och styrning samt tillräcklig intern kontroll inom de områden som omfattats av den grundläggande granskningen.

Samverkan i riskhantering

Utgångspunkter i granskningen

Lekmannarevisorerna har granskat bolagets arbete med samverkan i riskhantering. Syftet har varit tudelat, dels att bedöma bolagets följsamhet av gällande styrdokument på området, dels att inhämta information om bolagets förutsättningar för samverkan i stadens riskhanteringsarbete. Metod har utgjorts av intervju med vd och riskingenjör samt dokumentanalys.

Enligt fullmäktiges ägardirektiv för Försäkrings AB Göta Lejon ska bolaget samverka med Göteborgs Stads förvaltningar och bolag vad gäller försäkrings- och riskhanteringsfrågor och därmed vara stadens expertorgan samt medverka i utvecklingen inom försäkringsområdet.² Vidare ska bolaget aktivt utvärdera och metodiskt analysera inträffade skador för att därigenom verka skadeförebyggande.³ Vad gäller försäkringsfrågor framgår av Göteborg Stads försäkringspolicy att försäkringsverksamheten inom stadens förvaltningar och bolag ska samordnas av Göta Lejon.⁴

Beträffande riskhanteringsfrågor ska bolaget arbeta aktivt genom att ha en central roll och fungera som katalysator inom hela staden. Det innebär att bolaget återför resurser till verksamheten för att stödja och stärka dem i riskhanteringsarbetet.⁵ Därvid anger också Säkerhetspolicy för Göteborgs Stad att säkerhet avseende bland annat personsäkerhet och fysisk säkerhet är en del av respektive verksamhets riskhantering.⁶ Nämnas bör att stadens säkerhetspolicy konkretiseras av riktlinjer för hantering av säkerhetsrisker såsom exempelvis riktlinje för systematiskt

² GKF H 2015 nr 175 Ägardirektiv för Försäkrings AB Göta Lejon, protokoll 2015-11-05.

³ GKF H 2015 nr 175 Ägardirektiv för Försäkrings AB Göta Lejon, protokoll 2015-11-05.

⁴ GKF H 2013 nr 22 Göteborgs Stads försäkringspolicy, protokoll 2013-02-21.

⁵ Ägardirektiv.

⁶ GKF H 2013 nr 131 Säkerhetspolicy för Göteborgs Stad, protokoll 2013-09-05.

brandskyddsarbete. Avsikten med riktlinjerna är en effektiv, ändamålsenlig och samstämd hantering av säkerhetsrisker inom Göteborgs Stad.⁷

lakttagelser

Ägardirektiv

Enligt fullmäktiges ägardirektiv för Försäkrings AB Göta Lejon ska bolaget samverka med Göteborg Stads förvaltningar och bolag vad gäller försäkrings- och riskhanteringsfrågor och därmed vara stadens expertorgan samt medverka i utvecklingen inom försäkringsområdet. Och för kommunen/koncernen ska bolaget identifiera, strukturera, försäkra och återförsäkra Göteborg Stads risker.

I arbetet med att försäkra stadens verksamheter arbetar bolaget tillsammans med förvaltningar och bolag för att säkerställa rätt försäkringslösning för respektive verksamhet. En riskbedömning görs i samråd med verksamheten som grund till försäkringsskyddet. Försäkringsskyddet ska säkra förvaltningarnas och bolagens ekonomiska värden samt skydda deras budget/resultat och balansräkning i händelse av en stor skada. Göta Lejon återförsäkrar de samlade riskerna för staden. Ett tydligt och bra riskhanteringsarbete i stadens alla verksamheter påverkar direkt kostnaderna för återförsäkringen och kan även påverka möjligheten att kunna teckna rätt återförsäkring, påpekar bolagsledningen.

När det gäller samverkan med förvaltningar och bolag beträffande försäkrings- och riskhanteringsfrågor utvecklas samverkansarbetet kontinuerligt. Hög personalomsättning vad gäller främst säkerhets-samordnare påverkar dock utvecklingen av samarbetet runt riskhanteringsfrågor, menar ledningen.

Styrelsens årliga fastställande av försäkringsprogram

Vad gäller bolagets samordning av riskhanteringsarbete i staden så framgår såväl i ägardirektivet som i fullmäktiges försäkringspolicy och riktlinjer att styrelsen årligen ska fastställa ett försäkringsprogram vilken årligen ska presenteras för kommunstyrelsen. Försäkringsprogrammet ska bland annat innehålla en sammanställning av förvaltningars och bolags försäkringstyper. Programmet syftar till att säkerställa riskkontroll och effektiv finansiering.

Lekmannarevisorerna har tagit del av ”Försäkringsprogram för Göteborgs Stad 2018” som fastställdes av styrelsen i april år 2018. Av

⁷ GKF Handling 2016 nr 55 Riktlinje för hantering av säkerhetsrisker, protokoll 2016-04-21.

försäkringsprogrammet framgår uppgifter om förvaltningarnas och bolagens aktuella försäkringstyper såsom ansvars-, egendoms-, motor- och förmögenhetsbrottsförsäkring, med tillhörande ramar för självrisker och försäkringsomfattning. Vad gäller den årliga presentationen för kommunstyrelsen eller dess arbetsutskott har, enligt uppgift, inte någon sådan skett på flera år. Enligt vd har frågan lyfts i samband med styrelsens ägardialoger med Göteborgs Stadshus AB (Stadshus) samt även till stadsdirektören.

Stöd i riskhantering inom Göteborg Stads verksamheter

Enligt ägardirektivet ska bolaget arbeta aktivt med riskhanteringsfrågor genom att ha en central roll och fungera som en katalysator inom Göteborgs Stad, vilket innebär att bolaget återför resurser till verksamheterna för att stödja och stärka dem i arbetet med riskhantering.

Göta Lejon har avsatt resurser till att arbeta skadeförebyggande samt även upphandlat specialkompetens vad gäller riskbesiktningar. Bolaget har, enligt uppgift, idag ramavtal med tre leverantörer. Skadeförebyggande arbete sker exempelvis tillsammans med Räddningstjänsten och lokalförvaltningen vad gäller systematiskt brandskyddsarbete i olika lokaler. Göta Lejon anordnar också seminarier och konferenser kring exempelvis riskhanteringsfrågor och cyberrisker. Vidare driver bolaget arbetet med riskhantering tillsammans med andra förvaltningar och bolag.

Utvärdera och analysera skador

Enligt ägardirektivet ska bolaget aktivt utvärdera och metodiskt analysera inträffade skador för att därigenom verka skadeförebyggande.

Enligt Göta Lejon fungerar det arbetet tillfredsställande eftersom förvaltningar och bolag i huvudsak är noga med att inrapportera skador då det krävs för att få ut ersättning från försäkringarna. Anmälning-frekvensen har, enligt bolaget, ökat. Enligt bolagsledningen har de därmed ett bra underlag för analys av inträffade skador och för att arbeta skadeförebyggande.

Däremot, menar Göta Lejon, finns det ett behov av ett gemensamt incident-rapporteringssystem över händelser som inte medfört försäkringsskador och åverkan men som skulle kunna ha gjort det. Ett sådant system kan leda till ett ännu bättre skadeförebyggandearbete menar vd. Eftersom bolaget inte har mandat att föra ett sådant system har frågan lyfts till Stadshus och stadsledningskontoret. Ett projekt har tillsatts för att genomföra en förstudie kring it-stöd för incidentrapportering via Göteborgs nämnd för intraservice (intraservice). I projektet ingår representanter från Göta Lejon, avdelningen Samhällsskydd och Beredskap samt HR på stadsledningskontoret och intraservice.

Fullmäktiges försäkringspolicy och riktlinjer för försäkringsfrågor

Av försäkringspolicyn framgår att försäkringsverksamheten (utom pensionerna) inom staden ska vara samordnad genom Göta Lejon för att nå effektivt utnyttjande av kapital, betalningsförmåga och rationella betalningsströmmar. Vidare framgår att samtliga försäkringar som stadens förvaltningar och bolag har behov av ska tecknas med respektive förvaltning och bolags medverkan. Vid varje förvaltning och bolag inom Göteborgs Stad ska det finnas en utsedd kontaktperson för försäkringsfrågor. Respektive nämnd och styrelse ska årligen fastställa försäkringsprogrammet för sin verksamhet.

Vd uppger att i samband med presidiets ägardialog med Stadshus ska försäkringsverksamhetens effektivitet och produktivitet diskuteras. Vidare kommer Göta Lejon under år 2019 att stärka sitt arbete med försäkringssamordningen genom utbildningsinsatser för försäkringsansvariga samt ökat tydlighet runt verksamheternas ansvar att meddela Göta Lejon rätt försäkringsvärden. Varje verksamhet ska ha en försäkringsansvarig som ansvarar för att tillsammans med Göta Lejon säkerställa rätt försäkringsskydd för verksamheten. Försäkringsansvarig är i de flesta fall ekonomichef eller motsvarande. I vissa fall kan det även vara en person som är ansvarig för inköp och upphandling. Vad gäller stadens försäkringsbehov tecknas i huvudsak samtliga försäkringar av Göta Lejon.

Årlig sammanställning av skadeutveckling

Enligt försäkringspolicyn ska bolaget årligen redovisa en sammanställning till styrelsen av stadens skadeutveckling.

Vi har tagit del styrelsens årsrapport i vilken framgår stadens skadeutveckling med avseende på exempelvis skadekostnad per anmälningår för egendomsskador, ansvarsskador samt trafikansvars- och kaskoskador.

Notering av lekmannarevisorerna

Vad gäller fullmäktiges försäkringspolicy och riktlinjer för försäkringsfrågor har vi noterat att en skrivning refererar till det förra ägardirektivet för Göta Lejon, i vilken det framgick att Göta Lejon har en samordnad roll inom kommunens nätverk för säkerhetsarbetet. Den skrivningen finns inte i bolagets nuvarande ägardirektiv.

Säkerhetspolicy och riktlinje för hantering av säkerhetsrisker

Enligt säkerhetspolicyn och ägardirektiv för Göta Lejon är säkerhet en del av verksamhetens riskhantering, och säkerhetsarbetet ska bedrivas med utgångspunkt från kontinuerliga riskanalyser och med tyngdpunkt på förebyggande aktiviteter. Av säkerhetspolicyn framgår också att säkerhetschef ska utses på respektive förvaltning/bolag med ansvar för säkerhetsarbetet. Som nämnts, ovan, ska det också enligt riktlinjer för försäkringsfrågor finnas en utsedd kontaktperson för försäkringsfrågor.

Respektive förvaltnings och bolags säkerhetsarbete ligger således till grund för Göta Lejons arbete. Göta Lejon har noterat att förvaltningars/ bolags säkerhetschefer (eller motsvarande) är organiserade på olika sätt och har olika kompetenser. Därav kommer också, exempelvis, det systematiska brandskyddsarbetet (SBA) att se olika ut, menar bolaget. Vidare har Göta Lejon noterat behov av mer frekventa utbildningsinsatser på grund av personalomsättning i stadens förvaltningar och bolag. Därtill har Göta Lejon noterat att det kan föreligga avvikelser i förhållande till riskbilden, det vill säga det behövs fler egenkontroller för att säkerställa att verksamhetsförändringar skyndsamt tas om hand inom ramen för SBA. Orsaken är att verksamhetsförändringar har effekt på rätt försäkringsvärde och riskhantering.

Enligt riktlinje för SBA är ett övergripande mål att ge en god helhetsbild kring stadens samlade systematiska brandskyddsarbete. Dock menar Göta Lejon att det behövs ett förbättringsarbete för att så ska vara fallet. Likaså när det gäller att SBA i stadens förvaltningar/bolag ska ske enligt likformiga principer för att säkerställa uppföljning och kontroll, behövs ett utvecklingsarbete menar Göta Lejon.

Göta Lejon har, enligt uppgift, i samband med ägardialog med Stadshuset pekats på behovet av samordning kring säkerhetsarbete och riskhantering i staden. Behovet har även lyfts till stadsledningskontoret.

Vad gäller säkerhetschefer (eller motsvarande) kompetens har Samhällsskydd och Beredskap avsatt resurser för deltagare i säkerhetscertifiering för offentlig säkerhet under år 2018.

Acceptabla säkerhetsnivåer och fastställande av försäkringsprogram

Enligt säkerhetspolicyn ska förvaltningar/bolag årligen följa upp att säkerhetsnivån är acceptabel och enligt riktlinjer för försäkringsfrågor ska nämnder/styrelser årligen fastställa försäkringsprogrammet (Göta Lejons) för sin verksamhet. Och som en del av riskhanteringen ingår försäkring/riskfinansiering.

Göta Lejon menar att det inte är ovanligt att olika delar inom en verksamhet hanterar frågan om acceptabla säkerhetsnivåer och försäkringsfrågan som två separata områden. Det vore önskvärt om det kunde samordnas bättre eftersom båda frågorna handlar om riskhan-

tering, kris och beredskap, säkerhet avseende lås och larm samt personskydd, risk- och sårbarhetsanalys, systematiskt brandskyddsarbete och så vidare. Enligt bolaget är det en komplex process av riskanalys, riskhantering, kontroller, finansiering och säkerhet.

Bedömning

Utifrån genomförd granskning är vår bedömning att bolaget uppvisar följsamhet gentemot såväl fullmäktiges ägardirektiv för bolaget, som fullmäktiges försäkringspolicy respektive säkerhetspolicy vad gäller samverkan i stadens riskhanteringsarbete.

Vad gäller bolagets förutsättningar för samverkan i stadens riskhanteringsarbete noterar vi att Göta Lejon pekar på behov av förbättringsarbeten avseende samordning av bolags och förvaltningars arbete med systematiska riskanalyser inom ramen för säkerhetsarbetet och framtagande av försäkringsprogram. Vi har också noterat att Göta Lejon till Stadshus lyft eventuella konsekvenser med denna brist i samordningen på bolagets skadeförebyggande arbete och riskhanteringsarbete med risk för ökade skador och därmed ökade kostnader för såväl skador som återförsäkringsprogram.

Representation och resor

Utgångspunkter i granskningen

Lekmannarevisorerna har granskat bolagets representation och resor. Syftet har varit att bedöma bolagets ramavtalstrohet, följsamhet av mervärdeskattelagens krav på fakturainnehåll, följsamhet av fullmäktiges policy och riktlinje för representation samt följsamhet av fullmäktiges policy och riktlinjer för resor i tjänsten. Metod har utgjorts av dokumentanalys, stickprov av underlag från aktuella konton under 1 januari till och med 30 april 2018, samt intervju med vd och bolagsjurist.

Området är förtroendekänsligt och en risk är att brister i den interna kontrollen avseende följsamhet gentemot gällande regelverk kan påverka förtroendet för den kommunala verksamheten.

Enligt fullmäktiges riktlinje för inköp och upphandling ska de upphandlade ramavtalen användas i första hand. Bestämmelsen innebär att stadens verksamheter är skyldig att använda de upphandlade ramavtalen vid anskaffning som omfattas av ramavtalet och där behovet kan tillgodoses av ramavtalet. Detta gäller även vid inköp till ett så lågt värde

att en formell upphandling helt hade kunnat undvikas enligt lagstiftningen och denna riktlinje.⁸

Av mervärdesskattelagen (SFS 1994:200) framgår att den som tar emot fakturor är skyldig att säkerställa ursprungets äkthet (identifiering), innehållets integritet (överensstämmelse mellan faktura och leverans/-tillhandahållande) och läsbarhet.⁹ De krav som ställs på en faktura enligt mervärdesskattelagen¹⁰ är som följer:

- datum för utfärdandet
- unikt löpnummer
- säljarens registreringsnummer till mervärdesskatt
- säljarens och köparens namn och adress
- de omsatta varornas mängd och art eller de omsatta tjänsternas omfattning och art
- datum då omsättningen av varorna eller tjänsterna utförts eller slutförts
- beskattningsunderlaget för varje skattesats eller undantag
- tillämpad mervärdesskattesats
- det mervärdesskattebelopp som ska betalas.

Enligt fullmäktiges policy och riktlinje för representation ska representation vara måttfull, ske kostnadsmedvetet och med klar målinriktning. Nyttan med varje representationstillfälle ska vara tydligt. All representation ska ha ett direkt samband med Göteborgs Stads verksamhet. Kravet gäller både tidpunkt och plats för representationen och de personer representationen omfattar.¹¹

Fullmäktiges policy och riktlinjer för resor i tjänsten anger förutsättningar och förhållningssätt när stadens representanter reser och är på konferens. För Göteborgs Stads räkning reser medarbetare i tjänsten och förtroendevalda i sina uppdrag. Av riktlinjer framgår att sättet att planera och genomföra resa är viktig för att på bästa sätt använda skattemedlen. Resor ska genomföras på ett kostnadsmedvetet sätt och färdväg ska väljas så att arbetstiden utnyttjas effektivt. Vidare framgår av riktlinjerna att

⁸ GKF protokoll 20180913 ”Göteborgs Stads riktlinje för inköp och upphandling.”

⁹ Prop 2011/12:94 Nya faktureringsregler för mervärdesskatt m. m, sid 76-81.

¹⁰ Kraven framgår av Mervärdesskattelagen 11 kap § 8. Paragrafen reglerar uttömmande vad en faktura måste innehålla av mervärdesskatteskäl, enligt EU-direktiv. Om koder anges i stället för klartext på fakturan förutsätts att fakturan kompletteras med underlag om dessa uppgifter, se Karnov 2015, Tjugonde upplagan, sid 3829-3830.

¹¹ GKF protokoll 2018-02-22 ”Göteborgs Stads policy för representation och gåvor.”

resa och logi ska beställas via den av Göteborgs Stad upphandlade rese-tjänsten. Dessutom ska befogenhetsfördelning för resa, konferens och logi anges i lokal anvisning samt befogenhet om att besluta om undantag från flygresor under 50 mil.¹² Därtill ska klimatkompensation för resor med bil och flyg årligen redovisas i syfte att genomföra förbättringar för miljön. Och, slutligen, ska varje förvaltning och bolag följa upp innehåll och efterlevnad av fullmäktiges policy med tillhörande riktlinjer.

lakttagelser

Ramavtalstrohet

Samtliga inköp under perioden 1 januari till och med 30 april år 2018 har granskats beträffande representation¹³, resor, logi/hotellrum samt konferenser/utbildningar.¹⁴ Sammanlagt har cirka 140 inköp gjorts under perioden, varav merparten är personalrepresentation.

Lekmannarevisorerna kan konstatera att bolaget i huvudsak har gjort inköp hos leverantörer med vilka staden har ramavtal.

Kontroll fakturainnehåll

I fullmäktiges regler för attest i Göteborgs Stad anges att kontroll-attestanten bland annat ska ansvara för administrativa kontroller av fakturor såsom att lagstadgad formalia är korrekt. Och enligt mervärdeskattelagen framgår att den som tar emot fakturor är skyldig att säkerställa ursprungets äkthet, innehållets integritet och läsbarhet.

16 fakturor av ovan gjorda inköp har analyserats med avseende på följsamhet gentemot mervärdeskattelagens krav på fakturainnehåll. Granskningen visar att fakturor och underlag i huvudsak motsvarar kraven på fakturainnehåll i mervärdeskattelagen. Enligt uppgift kontrollerar såväl bolaget som intraservice följsamheten.

¹² GKF protokoll 2015-09-10 ”Policy och riktlinje för resor i tjänsten.”

¹³ Representation innefattar såväl intern som extern representation samt trivsselfrämjande åtgärder för personal, exempelvis fika.

¹⁴ Utbildning omfattas i regel inte av LOU. Inköp av utbildning/konferenser granskas avseende följsamhet gentemot mervärdeskattelagen och fullmäktiges policy och riktlinjer för resor i tjänsten samt riktlinje för representation.

Följsamhet mot fullmäktiges policy och riktlinje för representation

Extern representation

För den granskade perioden har två externa representationer genomförts. Den ena rör Göta Lejons vårkonferens med inbjuden talare. Och den andra gäller enhetschefer inom äldrevården och information om riskhantering.

Av genomförd analys av underlag kan vi konstatera att de externa representationerna har ett direkt samband med verksamheten och är till nytta för verksamheten samt är måttfull. Därtill har representationerna skett kostnadsmedvetet och med klar målinriktning. Den externa representationen riktar sig till bolagets kunder, vilka är stadens förvaltningar och bolag, och avser skadeförebyggande arbete och riskbesiktningar. Vidare kan vi konstatera att dokumentation bifogats redovisningsunderlaget för representation.

Av bolagets anvisningar för attest- och beställningsrätt framgår att såväl intern som extern representation upp till 2000 kr attesteras av vice vd, därutöver attesterar vd.

Intern representation

För den granskade perioden har sex transaktioner noterats som avser intern representation enligt fullmäktiges policy och riktlinje. 52 transaktioner avser personalrepresentation.

Av underlag till såväl den interna representationen som personalrepresentationen framgår att de har ett direkt samband med verksamheten och är till nytta för verksamheten samt är måttfull. Dessutom har representationen skett kostnadsmedvetet och med klar målinriktning.

Den interna representationen avser i huvudsak enklare förtäring i samband med längre styrelsesammanträden, revision, bolagsstämma och liknande. Enligt vd förekommer arbetsluncher tillsammans med presidiet av effektivitetsskäl. Vi noterar också intern representation i samband med ett internt arbetsmöte med information för personalen. Enligt vd brukar informationsmöten med representation hållas vid några enstaka tillfällen per år, exempelvis vid dagkonferenser eller vid den årliga tvådagarskonferensen på våren, i maj.

Vad gäller personalfester betalar bolaget, enligt vd, inte för fler än två personalfester per år. Beträffande intern representation i hemmet är det numera sällsynt, enligt vd.

Följsamhet mot fullmäktiges policy och riktlinjer för resor i tjänsten

Lokal anvisning

Bolaget har beslutat om lokal anvisning för resor i tjänsten, vilken vi tagit del av. Av de lokala anvisningarna framgår befogenhetsfördelning för resor. Resa ska godkännas av chef och avsteg från stadens resepolicy och lokal anvisning ska godkännas av vd. Bolaget har i de lokala anvisningarna preciserat ytterligare aktiviteter och beslut utöver de som nämns i stadens policy och riktlinjer, exempelvis ska inte tjänsteresa med moped och motorcykel förekomma. Bolagets lokala anvisningar har fullmäktiges resepolicy och riktlinjer som minsta nivå.

Kommunikation och uppföljning

Bolaget har, enligt uppgift, kommunicerat resepolicy med tillhörande riktlinjer samt de lokala anvisningarna. Dels kommuniceras de vid nyanställning, dels finns de att tillgå på intranätet. Bolaget följer också, enligt uppgift, årligen upp policy, riktlinjer och anvisningar i samband med redovisning av klimatkompensation. Stadsrevisionen har tagit del av bolagets senaste klimatkompensation som omfattar åren 2015 till och med 2017.

Analys av underlag

Ett stickprov omfattande fem individuella resor har genomförts. Fyra av resorna har gjorts till Stockholm med tåg, och en resa har gjorts till München med flyg. Respektive resa har omfattat i huvudsak två dagar med övernattning och rör kompetensutveckling, nätverkande samt möte med återförsäkrare.

Syftet med resorna och arrangemangen bedöms ha en entydig anknytning till verksamhetens uppdrag då de exempelvis har handlat om: Arbetsmöte i samband med implementering av nytt försäkringssystem, konferens om restvärderäddning samt möte med återförsäkrare.

Av materialet att döma är det rimligt att anta att bortavaron från arbetet står i rimligt förhållande till det förväntade utbytet med aktiviteterna. De resor och logi som analyserats avser resor till kurser och konferenser och relevanta möten som i de flesta fall varit högst två dagar.

Resorna bedöms vara måttfulla, kostnadsmedvetna och ha en klar målinriktning. Analyserade resor har rört individuell kompetensutveckling, nätverkande och möte med återförsäkrare.

Det är rimligt att utgå från att valda färdstätt och logi medfört att arbetstiden utnyttjas effektivt enligt fullmäktige riktlinjer. Enligt vd har

det i samband med valda färdsätt gjorts en indirekt sammanvägning av syfte med resan, tid, kostnad, klimatpåverkan samt säkerhet och arbetsmiljö (utan inbördes ordning). Däremot kan det föreligga fall då val av flyg behöver motiveras och dokumenteras – exempelvis flyg till Stockholm, menar vd.

Resorna och logi har beställts via den av Göteborgs Stad upphandlade resetjänsten First Card/Egencia.

Enligt vd planeras och beställs resor liksom logi i god tid eller så snart det är möjligt.

Vad gäller dokumentation kring huruvida det fördelaktigaste färdsättet och logi har valts, sker detta enligt vd när det är fråga om något som sticker ut, exempelvis att resa med flyg till Stockholm.

Bedömning

Utifrån genomförd granskning är vår bedömning att bolaget i allt väsentligt uppvisar följsamhet gentemot stadens ramavtal, mervärdeskattelagens krav på fakturainnehåll samt fullmäktiges policyer och riktlinjer för dels representation, dels resor i tjänsten.

Uppföljning av upphandling och inköp

Lekmannarevisorerna granskade år 2018 upphandling och inköp. Granskningen resulterade i att vi riktade följande rekommendation till bolaget:

Lekmannarevisorerna rekommenderar bolaget att fortsätta det påbörjade förbättringsarbetet inom bolagets inköp- och upphandlingsverksamhet.

Med utgångspunkt i styrelsens yttrande till lekmannarevisorerna har rekommendationen följts upp genom intervju med bolagsledningen, dokumentstudie samt stickprov.

lakttagelser

Bolaget har tagit fram kompletterande anvisningar, jämte fullmäktiges riktlinje och lagen om offentlig upphandling, för bolagets verksamhet med inköp och upphandling. Vi har tagit del av bolagets nya anvisningar och mallar. Bolaget har också utsett samordnare av inköps- och upphandlingsverksamheten med ansvar för rutiner, regelefterlevnad och kompetensutveckling. Bolaget har också, enligt uppgift, under året genomfört särskilda utbildningsinsatser inom området.

Vi kan också konstatera att årets stickprov i samband med granskning av ramavtalstrohet avseende representation och resor visar på tillräcklig intern kontroll.

Bedömning

Rekommendationen bedöms som omhändertagen.

Lekmannarevisorernas uppdrag och rapportering

Den kommunala revisionen är ett lokalt demokratiskt kontrollinstrument med uppdrag att granska den verksamhet som bedrivs i kommunen.

Lekmannarevisorer är förtroendevalda och utses av kommunfullmäktige ur gruppen förtroendevalda revisorer (gruppen benämns som Stadsrevisionen). Lekmannarevisorerna har ett självständigt uppdrag att granska de bolag som helt eller delvis ägs av kommunen. I Göteborg utses i regel två lekmannarevisorer för varje bolag. Revisorerna är oberoende och granskar på kommunfullmäktiges uppdrag och därigenom indirekt också för medborgarna.

Resultatet av lekmannarevisorernas granskning redovisas i granskningsrapporter och granskningsredogörelser.

Revisorerna genomför också särskilda granskningar som i regel rör flera bolag och nämnder. Dessa redovisas löpande under året till kommunfullmäktige i revisionsrapporter.

Revisorerna tar även varje år fram en årsredogörelse som sammanfattar den granskning som gjorts i kommunen under det aktuella året.

Revisorernas rapporter hittar du på www.goteborg.se/stadsrevisionen.

Språkbruk och revisionstermer

När revisorerna har genomfört en granskning lämnar de ofta rekommendationer till de granskade nämnderna och bolagen. Ibland lämnar de även revisionskritik.

Rekommendationer lämnas när revisorerna ser brister i verksamheten. Rekommendationerna syftar till att utveckla och förbättra verksamheten.

Revisionskritik lämnas när revisorerna ser brister i verksamheten som är av mer allvarlig karaktär. Revisionskritik graderas genom begreppen erinran eller anmärkning. Anmärkning är allvarligast. När det gäller nämnderna kan en anmärkning lämnas med eller utan tillstyrkan om ansvarsfrihet.

Under kommande år följer revisorerna upp vilka åtgärder som nämnden eller bolaget har gjort för att följa revisorernas rekommendationer.

Stadsrevisionen

Postadress: Box 2141, 403 13 Göteborg

Besöksadress: Stora Badhusgatan 6

Göteborgs Stads kontaktcenter: 031-365 00 00, kansli: 031-368 07 00

stadsrevisionen@stadsrevisionen.goteborg.se